



HARJU MAVALITSUS

Indrek Teder
õiguskantsler
info@oiguskantsler.ee

Teie 28.02.2013 nr 7-8/120596/1301018
Meie 28.03.2013 nr 9-3/2013/1429

Soovitus õiguspärasuse ja hea halduse tava järgimiseks
Asenduskodus elavate laste põhiõiguste ja –vabaduste tagamine

Austatud härra õiguskantsler

Tänan Teid, et olete pööranud tähelepanu sellele, kuidas on Haiba Lastekodus tagatud laste põhiõigused ja -vabadused. 18. detsembril 2012. aastal läbiviidud järelkontrollkäigus Haiba Lastekodusse olete oma kokkuvõttes välja toonud ettepanekud ja soovitusel selleks, et laste õigused oleksid asenduskodus tagatud.

Oma kokkuvõttes olete pööranud tähelepanu sellele, et Haiba Lastekodu on ülerahvastatud ja välja toonud selle, et maavanem ei ole kasutanud halduslepingute sõlmimise puhul kaalutusõigust. Asenduskoduteenust vajava lapse puhul otsustab kohaliku omavalitsuse lastekaitse spetsialist, millisesse asenduskodusse ta lapse suunab. Selleks otsib ta lapsele sobiva asenduskoduteenuse osutaja, uurib, kas vabu kohti teenusele on ja peab läbirääkimisi teenuse osutajaga (lastekoduga) lapse paigutamiseks sinna. Juhul kui asenduskoduga saadakse kokkulepe, esitab kohalik omavalitsus taotluse maavanemale lapse suunamiseks konkreetse asenduskodusse. Maavanem kontrollib, kas laps on teenusele õigustatud ja pärast seda suunab lapse riiklikule teenusele.

Laste heaolu tagamiseks on Harju maavanem keeldunud asenduskoduteenusele suunamise kooskõlastamisest Haiba Lastekodusse alates 2012. aasta novembrist, viidates oma vastustes sellele, et lastekodus ei ole teenusele suunamiseks vabu kohti ning on omavalitsustele soovitanud leida mõni muu asenduskoduteenuse pakkuja. Seega on maavanem kasutanud kaalutusõigust. Mis puutub turvakoduteenusele suunatud lastesse, siis nende puhul maavanem lepinguid ei sõlmi ja see on kohaliku omavalitsuse ja asenduskodu omavaheline kokkulepe.

13. märtsil 2013 toimus Harju Maavalitsuse algatusel ümarlaud, millest võtsid osa Haiba Lastekodu juhataja, Kernu vallavolikogu esindaja, Harju Maavalitsuse esindajad ning kohalike omavalitsuste esindajad, keda õiguskantsleri poolt tehtud kokkuvõtte puudutas. Kohtumise eesmärk oli leida lahendusi seoses õiguskantsleri poolt tõstatatud märkuste osas. Jõuti ühisele seisukohale, et olukorra lahendamiseks on mitmeid võimalusi ja koostöös Kernu Vallavalitsusega on Haiba Lastekodu astunud esimesi samme olukorra normaliseerimiseks. Kuna tegevusloas on antud luba 40-le lapsele, siis on seadusega kooskõlla viimiseks vaja luua lastekodus viies pere või jätkata nelja perega, aga sel juhul ei saa asenduskodus olla rohkem lapsi kui 32. Lastekodu juhataja Sirje Justi kinnitusele on hiljemalt 31. augustiks käesoleval aastal probleemid kõrvaldatud. Kernu Vallavalitsuse kinnitusele viiakse läbi põhjalik analüüs, kas luua viies pere või on võimalik toime tulla ka 32 lapsega jätkates. Omavalitsuste lastekaitse spetsialistid kinnitasid, et koostöö Haiba Lastekoduga on toimunud hästi, samas on nad nüüdseks teadlikud probleemidest ja jälgivad varasemast enam laste arvu asenduskodus ning peredes ja kontakteeruvad teiste asenduskodudega juhul kui Haiba Lastekodu laste arv on täis. Lisaks on Harjumaa Omavalitsuste Liit lubanud panustada Haiba Lastekodu parendamisesse.

Järelevalve Haiba Lastekodusse oleme planeerinud 2013. aasta septembrikuusse. Haiba Lastekodusse asenduskoduteenusele suunamist Harju maavanem ei kooskõlasta enne, kui on täidetud õiguskantsleri soovitud 5. pere loomise osas või laste arvu stabiliseerumiseni olemasolevates peredes.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Rajasalu
maavanem

Liis Saarna 611 8551
liis.saarna@mv.harju.ee